

«AVUI», 26 agost 1979

Lletres

Xuriguera, escriptor inquiet

Cal repasar l'obra d'un autor per a descobrir el seu contingut. No és que valorem l'anàlisi quantitativa, sense menysprear la valor que això representa, però convé de posar a la balança de les realitzacions positives la síntesi, i en la nostra investigació, diguem-ne, crítica, també la descobrim.

Així, davant l'obra de Joan Baptista Xuriguera hi ha diferents camins, sorgits d'una mateixa font, la d'aquest home inquiet. Potser caldria posar-hi en primer lloc el poeta, en segon l'historiador, en tercer el lingüista i per damunt d'aquests senders, planant-hi amb escreix, autèntica voluntat i tossuderia, el patriota. Un patriotisme il·lergeta, de terra ferma, amb el català accentuat i agut. O si opinem en ordre invers i canviem els termes de més a menys, el lingüista, l'historiador i el poeta.

Potser aquí hi ha el nus d'una vida i el seu desenllaç. Xuriguera va obrir un bon dia l'índex d'obres èpiques, tan limitat i escàs, hi va trobar la manca del poema d'Illers i es proposà omplir aquest buit creant tota una màquina d'alexandrins amb el poema èpic **Indíbil i Mandoni**, aparegut l'any 1955 dins les sèries de l'editor Torrell de Reus. Aquestes terres de Lleida, que han estat en època moderna i gairebé contemporània la ventafocs de Catalunya, però que sempre l'hem vist com la «bella dorment», i si un jorn desperta, donarà feina i pot convertir-se en l'eix de Catalunya, si és que encara no ho és del tot.

Xuriguera, com diem, obrí el llibre de la literatura universal i hi va trobar a manca el poema dels il·lergetes i, com que és Poeta i historiador, decidí emprendre, com qui no fa res, aquesta tasca feixuga, gairebé so-

brèhumana, i arribà a la seva fi, i el poema és a l'abast per a ésser conegut i mereixedor d'un reconeixement. I si ha passat virtualment inadvertit ja li arribarà l'hora, tot i que potser ni l'autor ni qui escriu tindran temps a veure-ho.

Cal consultar, però, el **Nou Diccionari de la Llengua Catalana** de l'editorial Claret, fidelment fabricat amb les modificacions posteriors de l'Institut d'Estudis Catalans, on hi descobrim el lingüista i així mateix, per extensió, el seu **Diccionari de Poemes** on vibra l'investigador, que coneix a fons la literatura i compilador d'un aspecte poc estudiat, o el poema dramàtic **Anibal**, que ve a ésser el resum de les tres branques principals d'aquesta inquietud esmentada. I així contemplem un hàbil manipulador de formes literàries i la unió entre ciència i art, que és, al capdavant, la mecànica de la poesia de l'Epos.

I referent al domini de la llengua, s'hi descobreix un escriptor complet, no sabria dir si prou valorat, però que almenys convé airejar-lo. Per aquest motiu quan a nosaltres ens sembla fer-ne un descobriment, que és, no cal dir-ho, anys ha descobert, tenim el deure de dir-ho i fer-ho en qualsevol ocasió, i aquesta n'és una.

L'obra de Xuriguera és extensa, però amb els títols esmentats n'hi ha prou per a comprendre la dimensió del propòsit que l'esperona i l'amplitud del ventall obert a múltiples direccions.

Un dia de bon auguri retornà a exercir una tasca trencada al seu inici i treballà un temps en el Museu d'Història de la Ciutat. Allí complí la seva missió brillantment i, per raons de límit temporal, va haver de deixar-ho.

J M Garrut